

Dönem : 1
Toplantı : 3

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 453

4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi 1/625; C. Senatosu 1/400)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 617)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7932/44268

10 . 4 . 1964

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 9 . 4 . 1964 tarihli 87 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı Y.
Ferruh Bozbeğli

Not : Bu tasarı 20 . 1 . 1964 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 2, 7, 8, 9 . 4 . 1964 tarihli 81, 85, 86 ve 87 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 617)

Geçici Komisyon raporu

C. Senatosu
Geçici Komisyon
Esas No : 1/400
Karar No : 8

8 . 5 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı,

İlgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle her yönden tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı gerekçesinde tafsilen belirtilen hususlar ve bunlara mütedair temsilcilerin verdikleri ta-

mamlayıcı bilgiler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen ve ekseriyetle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı

Zonguldak
A. Eyidoğan

Adana
Muhalfim
M. Ünalda

Tunceli
M. A. Demir

Sözcü

Konya
A. Onar

Sinop
S. Batur

Çorum
A. Çetin

Tabii Üye
V. Ersü

Denizli
C. Akyar

Gaziantep
N. Özgül

Tabii Üye
O. Köksal

Kayseri
Muhalfim. Söz hakkım
mahfuzdur.

H. Dikeçligül

İzmir
Ö. L. Bozcalı

Yozgat

S. Artukmaç

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir :

Ancak, vergi güvenliğini sağlamak amacıyla Gelir Vergisi mükelleflerinin yıllık Gelir Vergisi, (mahsuptan evvelki vergisi), sermaye şirketlerinin Kurumlar Vergisi beyannameleri üzerinden tarh olunan Gelir ve Kurumlar Vergileri ile mükelleflerin adları ve unvanları, bağlı oldukları vergi dairelerince beyannamelerin verildiği yıl içinde dairenin münasip yerlerine asılacak cetvellerde açıklanmakla beraber ayrıca kitap halinde veya Resmî Gazete ile yayınlanır. Mükellefin bağlı bulunduğu teşekkül varsa, bu ilân orada da yapılır.

Beyanname vermiyenlerle zarar gösterenlerin bu durumları cetvellerde belirtilir.

Açıklanan bu bilgiler ele alınarak mükelleflerin haysiyet, şeref ve haklarına tecavüz edilemez. Aksine hareket edenler hakkında T. Ceza Kanununun 480, 481 ve 482 nci maddelerdeki cezalar üç misli olarak hükmolunur.

MADDE 2. — Aynı Kanunun 30 ncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir :

Vergi beyannamelerini kanuni sürenin sonundan itibaren 15 gün geçtikten sonra vermiş olanlara bu beyannamelerinde gösterdikleri gelir üzerinden gerekli tarhiyat yapılır ve Takdir Komisyonunca mükellefin beyanından fazla bir matrah takdir olunduğu ahvalde bu fark nazara alınmak suretiyle re'sen vergi tarh olunur.

Yukardaki bendlerin hükümlerine göre re'sen vergi tarhını gerektirir bir sebep yanında ikmalen vergi tarhını da lüzumlu kılan bir durum mevcut ise re'sen takdir sonucu beklenmeksizin gerekli ikmal tarhiyatı yapılır. Re'sen takdir sırasında ikmal tarhiyatına mesnet olan matrah farkı nazara alınmışsa vergi tarhı sırasında evvelce tarh edilmiş olan vergi indirilir.

MADDE 3. — Aynı Kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Geçici Komisyonunun kabul ettiği metin

4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Ortalama kâr hadleri; Maliye Bakanlığınca emtia ve iş nevelerine göre hazırlanacak cetveler üzerine, tüccarlar için il merkezindeki Ticaret Odalarınca, esnaf ve sanatkârlar için kanunla kurulan esnaf dernekleri birliğince, birlikleri yoksa esnaf ve sanatkâr teşekküllerince; odaların, birlik ve teşekküllerin bulunmadığı yerlerde il merkezlerindeki belediyelerce seçilecek dört kişi ile o il defterdarının ve mazereti halinde tevkil edeceği bir maliye memurunun başkanlığında kurulan özel bir komisyon tarafından ilçeler itibariyle gayrisâfi kazançta göre ayrı ayrı tâyin olunur. Şu kadar ki, merkez ilçesi dışındaki mükelleflere ait ortalama kâr hadlerinin tesbitinde, il merkezinden seçilmiş olan üyelerden ikisinin yerine o ilçelerde aynı mahiyetteki teşekküller tarafından seçilmiş olan iki üye toplantılara katılır.

MADDE 4. — Aynı kanununun 43 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ortalama kâr hadlerinin kesinleşmesi ve ilânı

Madde 43. — 42 nci madde gereğince düzenlenen ortalama kâr hadlerine ait cetveller, düzenlenmelerini takibeden ay içinde Maliye Bakanlığınca gönderilir.

Maliye Bakanlığınca gelmiş olan bu cetveller, Ortalama Kâr Hadleri Merkez Komisyonunca incelenerek hatalı ve noksan bulunanlar ile bölgeleri itibariyle uygunluk göstermeyenler gerekçeli olarak ilgili özel komisyonlara geri gönderilir.

Özel komisyonlara geri gelen cetveller, yeniden incelenerek gerekli düzeltmeler yapıldıktan, düzeltme sebebi görülmiyenler hakkında ise gerekçeleri belirtildikten sonra Merkez Komisyonuna gönderilir.

Merkez Komisyonu cetveller üzerinde son incelemesini yaparak ortalama kâr hadlerinin kesin miktarlarını tâyin eder.

Kesinleşmiş ortalama kâr hadlerine ait cetveller Maliye Bakanlığınca mahallerine tebliğ olunur.

Vergi daireleri, Bakanlıktan gelen bu cetvelleri, bir ay süre ile, dairelerinin uygun bir yerine asmak suretiyle ilân ederler. Bu cetveller ayrıca Resmî Gazete ile ilân olunur.

Geçici Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Ortalama Kâr Hadleri Merkez Komisyonu, Maliye Bakanlığı Müsteşaranın başkanlığında Gelirler Genel Müdürü veya bunların tevkil edeceği kimseler ile Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin üç temsilcisinden kurulur.

89 ncu maddedeki nısap hükmü, Ortalama Kâr Hadleri Merkez Komisyonu hakkında da uygulanır.

MADDE 5. — Aynı kanunun 92 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ücretler

Madde 92. — Bu kısımda yazılı komisyonlarla ortalama kâr hadlerini tesbit eden özel komisyonların (Zirai Kazançlar Merkez Komisyonu ile Ortalama Kâr Hadleri Merkez Komisyonu hariç) Başkan ve üyeleri ile Gelir Vergisi Kanununun 111 nci maddesinde yazılı komisyonun seçilmiş üyesine bu komisyonlardaki görevleri dolayısıyla mahallî defterdarlığın teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca tâyin olunacak miktarda ücret verilir.

Şu kadar ki, bu komisyonların seçim yoluyla gelmiyen üyelerine verilecek ücret miktarı, her toplantı günü için seçilmiş üyelere verilen miktarı aşmamak kaydıyla aylık tutarı 200 lirayı geçemez.

Zirai Kazançlar Merkez Komisyonu ile Ortalama kâr Hadleri Merkez Komisyonu Başkan ve üyelerine, bu komisyonlardaki çalışmalarını dolayısıyla verilecek ücreti Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla tâyin olunur.

MADDE 6. — Aynı kanunun 279 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Menkul Kıymetler

Madde 279. — Türk ve yabancı esham ve tahvilâtı alış bedeli ile değerlendirilir.

MADDE 7. — Aynı kanunun 280 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Geçici Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 5. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 6 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Yabancı paralar

Madde 280. — Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.

MADDE 8. — Aynı kanunun 294 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Esham, tahvilât ve yabancı paralar

Madde 294. — Ticari sermayeye dâhil olsun olmasın bütün esham ve tahvilât borsa rayici ile borsada kayıtlı olmıyan esham ve tahvilât, emsal bedelleri ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine emsal bedeli esas olur.

Ticari sermayeye dâhil olsun olmasın yabancı paraların ve yabancı paralar üzerinden tanzim edilmiş alacak ve borç senetlerinin değerlendirilmesinde ikinci bölümün hükümleri uygulanır.

MADDE 9. — Aynı kanunun 352 ncü maddesinin (II nci derece usulsüzlükler) bölümüne aşağıdaki 5 numaralı bend eklenmiştir:

Yıllık beyannamede hiç gider bildiriminde bulunulmaması veya gider unsurlarından bir kısmının bildirilmemesi.

MADDE 10. — Aynı kanunun 354 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

b) Veraset ve İntikal Vergisinde

Madde 354. — Veraset ve İntikal Vergisi beyannamelerini kanuni süresinin bitmesini takibeden günden başlayarak 15 gün içinde verenlere, 25 liradan az 250 liradan çok olmak şartıyla verginin % 2 si; daha sonra verenlere, 100 liradan az 2 000 liradan çok olmak şartıyla % 5 i tutarında usulsüzlük cezası kesilir.

MADDE 11. — Aynı kanuna 19 . 2 . 1963 tarihli ve 205 sayılı Kanunun 22 ncü maddesiyle eklenen ek 1 ncü maddesinin sonuna aşağıdaki 6 numaralı bend eklenmiştir :

6. Gelir Vergisi Kanununda yer alan ortalama kâr haddi ve gider esası hükümlerine göre vergi tarh olunmuşsa.

Geçici Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 8. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 10 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 11 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 12. — Aynı kanuna 19 . 2 . 1963 tarihli ve 205 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle eklenen ek 3 ncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Maliye Bakanlığı lüzum gördüğü mahallerde ortalama kâr haddi ve gider esaslarıyla ilgili uzlaşma taleplerinin incelenmesi için ayrı uzlaşma komisyonları teşkil ve bu komisyonların kimlerden terekübedeceğini tâyin edebilir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun 3 ncü maddesi ile Vergi Usul Kanununun 42 nci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişikliğe göre seçim yoluyla özel komisyona yeniden katılacak üyeler, ilk uygulama yılında, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, defterdarın yazılı isteği üzerine bir ay içinde seçilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Vergi Usul Kanununun bu kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 279 ncü maddesindeki değerlendirme hükmü, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisabolunan esham ve tahvilât hakkında uygulanır.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce sahibolunan esham ve tahvilâtın son bilânçoda kayıtlı değerleri üzerinden değerlendirilmelerine devam olunur.

Yürürlük

MADDE 13. — Bu kanun 1 Mart 1964 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür,

Geçici Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 12. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 12 nci madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen geçici 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen geçici 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 13. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 13 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 14. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 14 ncü madde aynen kabul edilmiştir.